

רע"פ 4958/18 - אברהם זנוי נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 4958/18

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: אברהם זנוי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב (השופטות ד' ברלינר ומ' דיסקין והשופט ש' ניב) בעפ"ג 64143-02-18 מיום 30.5.2018

בשם המבקש: עו"ד ג'ורג' חילו

החלטה

1. בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב (השופטות ד' ברלינר ומ' דיסקין והשופט ש' ניב) בעפ"ג 64143-02-18 מיום 30.5.2018, בגדרו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בתל אביב (השופט ש' מלמד) בת"פ 6423-11-16 מיום 16.1.2018.

2. ביום 18.7.2017 הורשע המבקש, על פי הודאתו בת"פ 6423-11-16, בעבירה של החזקת סם לצריכה

עמוד 1

עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים); ועבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים.

במסגרת הסדר טיעון, הודה המבקש גם במיוחס לו בת"פ 8601-08-16, שנידון גם הוא בפני בית משפט השלום בתחל אביב, והורשע בעבירה נוספת של החזקת סם לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים.

3. עיון בכתב האישום המתוקן בת"פ 6423-11-16 מעלה כי ביום 7.12.2015 בשעה 18:30 לערך, החזיק המבקש על גופו 9 מנות סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל כולל של 4.5 גרם נטו, שלא לצריכתו העצמית ובעבור אחר. בנוסף, החזיק המבקש בביתו סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 4.98 גרם נטו ובסם מסוכן מסוג חשיש במשקל 1.33 גרם נטו, לצריכתו העצמית וללא היתר או רישיון מאת המנהל לעשות כן.

על פי עובדות כתב האישום בת"פ 8601-08-16 (אותו צירף המבקש במסגרת הסדר הטיעון), ביום 16.3.2016 בשעה 9:50 או בסמוך לכך החזיק סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 0.2855 גרם נטו לצריכתו העצמית, ללא היתר או רישיון מאת המנהל לעשות כן.

4. בפתח גזר דינו, הביא בית משפט השלום את האמור בתסקיר שירות המבחן, לפיהם עומדות לחובת המבקש שתי הרשעות קודמות מהשנים 2012 ו-2015. עוד צויין כי בגין הרשעתו משנת 2015 הופנה המבקש לביצוע עבודות של"צ, אך התקשה בביצוען פעם אחר פעם, והדבר אף הוביל את שירות המבחן לפנות לבית המשפט בבקשה לביטול צו השל"צ.

בהמשך, עמד בית משפט השלום על מדיניות הענישה הראויה בעבירות החזקת סם, וקבע כי מתחם הענישה בעניינו של המבקש נע בין מאסר לתקופה שיכול ותרוצה בעבודות שירות, ועד למאסר למשך 18 חודשים.

5. בית משפט השלום דחה את טענת המבקש, כי החזקת סם עבור אחר מביאה להפחתה בחומרת העבירה, טענה המתבססת, לשיטת המבקש, על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב (השופט ב' שגיא) בת"פ 817-05-16.

בעניין זה, ציין בית משפט השלום דלקמן:

"ייתכנו מקרים בהם החזקה לאחר תהווה נסיבה לחומרה [...] ייתכנו מקרים שהדבר יהווה נסיבה לקולה. בכל מקרה בכתב האישום שבפני אין ציון לנסיבות החזקה לאחר ומכך לא מצאתי כי יש מקום לקבוע כי הדבר מהווה חומרה מקלה או מרובה יותר."

6. באשר לקביעת העונש בתוך מתחם הענישה, שקל בית משפט השלום לחומרא את חומרת העבירה אותה ביצע המבקש, ואת העובדה כי המבקש "לא נרתם להליך הטיפול".

מנגד, נשקלו לקולא נסיבותיו האישיות של המבקש, בכלל זה גילו הצעיר והעובדה כי קיימת "התייצבות מסויימת בעניינו (...)" מבחינה תעסוקתית", כלשון שירות המבחן. בית משפט השלום אף ציין כי בשל נסיבות אלה, בחר להטיל על המבקש "ענישה ברף הנמוך של המתחם. אף שלאור המאסר על תנאי התלוי ועומד כנגדו היה מקום להטיל על הנאשם [המבקש - י' א'] ענישה מכבידה יותר".

נוכח כל האמור, השית בית משפט השלום על המבקש שישה חודשי מאסר בפועל, בנוסף להפעלת עונש מאסר על תנאי למשך 3 חודשים שהיה תלוי ועומד נגד המבקש בת"פ 4018-08-14 באופן שירוצה במצטבר, כך שבסופו של דבר ירצה המבקש 9 חודשי מאסר בפועל. כן נגזרו על המבקש עונשי מאסר על תנאי, קנס בסך 2,000 ש"ח או 20 ימי מאסר תמורתם, ופסילה על תנאי למשך 3 שנים מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 חודשים.

7. המבקש ערער לבית המשפט קמא, וטען כי יש בעובדה כי החזיק את הסם עבור אחר "כדי להפחית באופן משמעותי מחומרת העבירה ובכלל זה אף לעניין מתחם העונש ההולם". בנוסף, טען כי לא ניתן משקל מספיק בגזר הדין לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות.

8. בית המשפט קמא דחה את הערעור, וציין כי מקובלת עליו עמדת בית משפט השלום, לפיה החזקת הסם עבור אחר אינה מהווה שיקול "אוטומטי" להקלה בעונש, וכי יש לבחון כל מקרה לפי נסיבותיו.

עוד צויין כי נסיבות ביצוע העבירה, בצירוף העובדה כי המבקש "איננו מורתע מההליך המשפטי ולא נעזר ביד שהושטה לו", כהגדרת בית משפט קמא, בעבר, מצביעים על כך שאין מקום לבוא לקראתו פעם נוספת.

משכך, קבע בית משפט קמא כי העונש שהוטל על המבקש "מידתי, ראוי ומשקלל נכונה את מכלול הנסיבות".

הבקשה למתן רשות ערעור

9. בבקשה שהונחה לפניי, שהוגשה יום אחד בלבד לפני מועד תחילת ריצוי עונש המאסר בפועל שנגזר על המבקש, ממקד זה האחרון את טיעוניו בשאלת המשקל הראוי שיש ליתן לנסיבה בדבר החזקת סם עבור אחר. לטענתו, שגה בית משפט קמא משהתעלם מפסק דינו של השופט ב' שגיא שהוזכר לעיל, וטען כי לנסיבה זו ישנן "השלכות רוחב על מתחם הענישה, בהתאם לתיקון 113".

בהקשר זה, טוען המבקש כי הפסיקות הסותרות, לשיטתו, שניתנו בעניין נסיבה זו בערכאות דלמטה, מלמדות כי על בית משפט זה להתערב בשאלה זו ולקבל "הלכה אחת ברורה ומחייבת לכלל הערכאות".

נוכח האמור, ונוכח נסיבותיו האישיות, טען המבקש כי יש להתערב בפסק דינו של בית משפט קמא ולבטל את עונש המאסר בפועל שהושט עליו.

10. דין הבקשה להידחות.

11. רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים נדירים בלבד, המעוררים סוגיה משפטית עקרונית החורגת מעניינו של המבקש, או כאשר נגרם למבקש עיוות דין מהותי או אי צדק. יתירה מזאת, בקשת רשות ערעור הנסבה על העונש בלבד תתקבל רק בנסיבות חריגות אשר בהן סטה בית המשפט באופן קיצוני מרמת הענישה המקובלת. במקרה דנן, איני סבור כי עניינו של המבקש נמנה עם אותם מקרים חריגים.

12. אין בידי לקבל את טענת המבקש, לפיה עניינו הפרטני יש בו כדי סוגיה משפטית הטעונה הבהרה בפסיקת בית משפט זה.

נקבע לא אחת כי אין מקום לקבוע באופן "אוטומטי" מתחמי ענישה שונים באותה עבירה בגין נסיבות שונות. עמדתי על כך אך לא מזמן במסגרת רע"פ 2341/18 פלוני נ' מדינת ישראל (27.3.2018) -

"אמנם ייתכן שלאותה עבירה יתקיימו כמה מתחמי ענישה הנגזרים מן הנסיבות שבהן נעברה, אך יישום מרחיק לכת של הלכה זו עשוי להוביל לקביעת מתחם שונה עבור כל מקרה ומקרה, דבר שיש בו כדי לפגוע בעקרון אחידות הענישה ולסכל את תכליתו של תיקון 113 לחוק העונשין (וראו ע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל (04.12.2013))."

על כן, מקובלות עלי קביעותיהן של הערכאות קמא, לפיהן על מתחמי הענישה באשר לנסיבה בדבר החזקת סם עבור אחר להיקבע בהתאם לנסיבות כל מקרה לגופו ולא באופן קטגורי וללא התחשבות ביתר נסיבות העבירה.

13. באשר לנסיבותיו האישיות של המבקש, הרי שהללו נשקלו כדבעי על ידי הערכאות קמא, ואף קיבלו ביטוי בעונש מאסר בפועל אשר הוטל עליו, והמצוי בחלקו התחתון של מתחם הענישה שנקבע על ידי בית משפט השלום.

14. אשר על כן, הבקשה נדחית, ומשכך אף לא מצאתי לנכון לדחות את תחילת ריצוי עונשו, כפי שנקבע על ידי הערכאות קמא.

ניתנה היום, י"ג בתמוז התשע"ח (26.6.2018).

שׁוֹפֵט